

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Tid:	Onsdagen den 28 januari 2026 kl. 09:00-12.00	
Plats:	Saluten, Stadshuset	
Beslutande:	Peter Vigren (S), ordförande Izabel Riedl (M), 1:e vice ordförande Mariam Salem (MP), 2:e vice ordförande Beatrice Årebrand (S) Karl Larsson (S) Rebecka Jakobsson (S) Lena Richardt (S), tj.g. ers. för Samuel Vestman (S) Karl Modig (V) Johan Lindström (M), tj.g. ers. för Maja Westling Palmberg (C) Anders Norqvist (L) Lotta Holmberg (M), tj.g. ers. för Frida Fröberg (KD)	
Övriga deltagare:	Se sidan tre	
Utses att justera:	Izabel Riedl (M)	
Sekreterare:	Digital signatur Annelie Holmlund	§§ 1-12
Ordförande:	Digital signatur Peter Vigren	
Justerare:	Digital signatur Izabel Riedl	

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ:	Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Sammanträdesdatum:	2026-01-28
Anslaget har satts upp:	2026-01-29
Anslaget tas ner:	2026-02-20

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2026-01-28

Förvaringsplats: Gymnasie- och vuxenutbildningskontoret

Underskrift: *Digital signatur*
Annelie Holmlund

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Jan Lundberg (S)

Sten Persson (S)

Daniell Andersson (V)

Marika Atlegrim (AP)

Tjänstemän

Nicklas Wallmark

Åsa Bergström

Sofia Öberg

Helén Andersson

Stina Andersson

Pontus Clarin

Cathrin Backman Löfgren

Anna Persson

Sabine Norling, § 7

Emma Steen, § 7

Ronnie Eliasson, § 11

Emil Ottosson Lundberg, § 11

Annelie Holmlund

Andreas Moberg

Emelie Johansson, ledare på nämnd

Beslutsärenden

§ 1

Diariennr: SK-2026/00005

Fastställande av dagordning och fråga om jäv - GVN januari 2026

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar:

-att fastställa dagordningen

-att till protokollet notera att ingen person är jävig

Ärendebeskrivning

Föredragningslista till gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens sammanträde finns som bilaga och eventuella ändringar noteras. En jävig person får varken delta i handläggningen av ärendet eller vara närvarande vid nämndens behandling av ärendet.

Beslutsunderlag

Bilaga: Föredragningslista

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 2

Diariernr: SK-2025/00648

Yttrande om motion (L) 10/2025 - Lätta på lärares administrativa börda

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar:

- att ställa sig bakom yttrande nedan och att föreslå kommunfullmäktige att avslå motion från Liberalerna, "Lätta på lärares administrativa börda".
- att ärendet förklaras omedelbart justerat.

Reservation

Anders Norqvist (L) till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Liberalerna föreslår i motion 10/2025 att Umeå kommun utreder åtgärder för att ge lärare mer tid för planering och uppföljning. Bakgrunden till motionen är att olika studier och rapporter har visat att många lärare upplever stress och brist på tid för undervisningsförberedelser, vilket påverkar kvaliteten i skolan.

Två yrkanden föreligger i motionen:

1. Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera lärares undervisningstid och att varje timmes undervisning minst ska motsvaras av en timmes tid till för- och efterarbete.
2. Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera att lärare i fritidshemmet och förskollärare i förskolan minst ska ha 5 timmar i veckan för planering och uppföljning av undervisningen.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande gäller yrkande nummer ett eftersom yrkande nummer två inte berör nämndens verksamhetsområde.

Yttrande

Nämnden delar motionärernas syn på vikten av goda förutsättningar för lärare och förskollärare, vilket uttrycks i kommunens arbetsmiljöpolicy, kompetensförsörjningsplaner och Huvudöverenskommelse (HÖK). Frågan om arbetstid och minskad administration utreds på nationell nivå.

Den 3 mars överlämnades betänkandet *"Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för en god undervisning och läraryrkenas attraktivitet"* (SOU 2025:26) till skolministern. Remissrundan pågick mellan 12 mars och 10 juni. Betänkandets lagförslag om omfattning på lärares arbetstid konstateras ligga inom ramen för planering av lärares arbetstid inom gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen. Regeringen har till dags dato inte beslutat i frågan.

Förvaltningen arbetar, inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet likväl som arbete med organisatorisk och social arbetsmiljö, i samverkan med arbetstagarorganisationerna. Arbetstidsfrågan är av särskilt stor vikt och har prioriterats över tid kopplat till lärargrupperna.

Utbildningsförvaltningarna har inlett ett lokalt partsarbete med Sveriges lärare kopplat till lärares arbetstid och särskilt tjänsteplaneringsprocessen. Oaktat ny lagstiftning eller reglering via centrala kollektivavtal kommer arbetstidsfrågan att tas om hand inom ramen för det nationella och lokala partsarbetet.

Nämnden konstaterar att resultatet av medarbetarenkäten går i positiv riktning även om återhämtningsfaktorn fortsatt är ett utvecklingsområde som behöver arbetas vidare med.

Motionen lyfter en viktig fråga som är prioriterad inom nämndens område. Nämnden anser att kommunfullmäktige bör invänta lagstiftarnas beslut och inte föregå den nationella processen.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion till kommunfullmäktige - lärares arbetstid

Beredningsansvariga

Åsa Bergström, HR chef

Cathrin Backman Löfgren, strateg

Yrkanden

Socialdemokraterna för bifall till tjänsteskrivelsen.

Liberalerna för bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden prövar bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Reservation

Anders Norqvist (L) till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, märk ämnesraden med dnr: KS-2025/00273

§ 3

Diariennr: SK-2025/00818

Yttrande om remiss från Utbildningsdepartementet - Kriminalvårdens skolverksamhet för barn och unga (U2025/02404)

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar:

- att ställa sig bakom nedanstående remissyttrande till förslag från Utbildningsdepartementet gällande remiss: *Kriminalvårdens skolverksamhet för barn och unga (U2025/02404)*.
- att till yttrandet inkludera tillägg i enlighet med Miljöpartiets yrkande.
- att ärendet förklaras omedelbart justerat.

Reservation

Izabel Riedl (M), Johan Lindström (M), Lotta Holmberg (M) och Anders Norqvist (L) till förmån för egna yrkanden.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun är en av remissinstanserna för promemoria U2025/02404, *Kriminalvårdens skolverksamhet för barn och unga*. Promemorian föreslår nödvändiga författningsändringar i befintlig lagstiftning samt en ny förordning som ska reglera utbildningens innehåll och utformning för skolverksamhet inom Kriminalvården för att säkerställa barns och ungas rätt till utbildning under fängelsestraff samt ge Kriminalvården förutsättningar att bedriva en ändamålsenlig kvalitativ skolverksamhet som motsvarar utbildningsväsendet.

Förslaget innebär att Skollagen ändras så att Kriminalvården blir ansvarig och får en uttrycklig skyldighet att erbjuda utbildning motsvarande

grundskola, gymnasieskola och anpassade skolformer. Målgruppen för undervisning utökas från att tidigare endast gälla vuxenstuderande över 18 år intagna i kriminalvårdsanstalt, till att även omfatta barn och unga i åldrarna 13–17 år med möjlighet att efter 18-årsdagen övergå till vuxenutbildning. En obligatorisk sysselsättningsplikt föreslås som innebär att utbildning ska ges i första hand för barn och unga i fängelse. Utredningen identifierar även behovet av att stärka rätten till utbildning för barn i häkte och föreslår en separat utredning om detta.

Barn och unga ska ha tillgång till elevhälsa med samma kompetens som i skolväsendet, inklusive skolläkare, psykologer och specialpedagoger. Varje elev ska tilldelas en mentor som följer studierna i sin helhet och en individuell studieplan ska upprättas. För att skydda elevernas integritet föreslås skärpt sekretess för uppgifter inom elevhälsan, motsvarande den som gäller i ordinarie skola.

Undervisningen ska som huvudregel bedrivas i kriminalvårdens lokaler av behöriga lärare, och en rektor med befattningsutbildning ska ansvara för verksamheten. Den föreslagna förordningen låter rektor besluta om ämnesavvikelser när undervisning eller stöd inte kan anpassas tillräckligt efter elevens behov på grund av anstaltsmiljöns särskilda säkerhetskrav.

Eleverna ska erbjudas i genomsnitt 23 timmars undervisning per vecka. Skolinspektionen kommer vara ansvarig tillsynsmyndighet.

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) ska få i uppdrag att ge råd och stöd till Kriminalvården i specialpedagogiska frågor som rör barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning.

Regeringen uppskattar att reformen kommer att medföra ökade kostnader på 644 miljoner kronor per år när den är fullt genomförd, och är inräknat i budgetpropositionerna för 2024–2026. Författningsändringarna och den nya förordningen föreslås träda i kraft 1 mars 2027.

Yttrande

Remissvaret utgår från gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsområde; gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning och anpassade skolformer.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser positivt på promemorians förslag kring organiseringen av barn och ungas utbildning inom fängelse. Förslaget stärker rättssäkerheten och säkerställer att barn och unga som dömts till fängelse får tillgång till en utbildning av hög kvalitet, likvärdig den som erbjuds inom övriga delar av skolväsendet. Detta främjar kontinuitet i studierna, underlättar en återgång till ordinarie utbildning efter frigivning och bidrar till att stärka den unges återanpassning till samhället.

Utbildning är en välkänd och stark skyddsfaktor, och det är också positivt att elevhälsa ska ingå i verksamheten, då det är rimligt att anta att denna grupp av barn och unga har omfattande behov av stöd. Det är av betydelse att barns behov av utbildning för att utvecklas kognitivt, socialt, emotionellt och fysiskt ska vara vägledande. Nämnden anser att tiden för kurser inom idrott och hälsa bör utökas för att främja intresset för sunda fritidsaktiviteter hos de barn och unga som är frihetsberövade. Fysisk aktivitet är en viktig skyddsfaktor som bidrar till bättre hälsa, minskad stress och ökat psykiskt välbefinnande. Den kan också stärka sociala färdigheter och ge positiva vanor som underlättar återanpassning till samhället efter avtjänat straff.

I promemorian framgår att gymnasiestudier där individuella programmet ingår ska erbjudas. I dag är gymnasiet frivilligt och kan väljas bort. Promemorian anger att fängelsevistelse innebär sysselsättningsplikt och att gymnasiestudier kan räknas som sådan sysselsättning. Ett förtydligande är önskvärt kring om detta innebär att studier blir obligatoriska för unga intagna i åldern 16–17 år.

Barn och unga som dömts till fängelse för grova brott kan efter avtjänat straff komma att återgå till skolan. Därför är det viktigt att överlämningar vid frigivning och återgång till skola sker på ett sätt som underlättar möjligheten att slutföra sin utbildning. Detta stärker den unges möjligheter till en framtid fri från kriminalitet.

När ett barn fyller 18 år och ska flyttas till en vuxenavdelning bör den återstående strafftiden beaktas. Om det endast återstår en kort tid kan det vara värdefullt att den unge får stanna kvar i den skolmiljö där den redan

vistas, för att vid strafftidens slut kunna återgå till skolan och slutföra sina studier.

Nämnden ser positivt på fortsatt utredning kring hur yrkesutbildningar inom Kriminalvården kan genomföras och anser det centralt att elever som läser yrkesutbildningar har tillgång till arbetsplatsförlagt lärande som förberedelse för ett liv utanför fängelset. Om detta inte är möjligt under fängelsevistelsen bör det övervägas att erbjuda sådan praktik efter avtjänat straff, för att underlätta återgång till samhället och öka chanserna till etablering på arbetsmarknaden.

Kommunen har i dagsläget inga skyldigheter när barn och unga dömts till fängelse. Däremot ska skolgången under häktningstiden utredas vidare. Det är angeläget att detta utreds, liksom vilka konsekvenser det kan få för kommunerna, exempelvis vem som ska ansvara för utbildningen i häktet och vilka ekonomiska och personella resurser som krävs.

De förslag som föreligger i promemorian innebär inga nya kommunala åtaganden, utöver hemkommunens ansvar för informationsöverföring och samordning efter frigivning. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden utgår därför från att hemkommunen inte ska belastas med kostnader under den unges tid i kriminalvårdsanstalt eftersom elever som avtjänar fängelsestraff är formellt utskrivna från tidigare skola under verkställigheten. En skillnad från dagens ordning med avgifter för SiS-hem och statliga specialskolor.

Ett ytterligare medskick ur kommunalt perspektiv är att en fullt utbyggd utbildningsverksamhet inom Kriminalvården, i enlighet med gällande lagstiftning, kan medföra betydande kompetensförsörjningsutmaningar för berörda kommuner. Konkurrensen om utbildade rektorer, behöriga lärare och elevhälsopersonal ökar när Kriminalvården blir en ny och bredare arbetsgivare inom skolområdet.

Det är viktigt att Kriminalvården, som blivande skolhuvudman, ges tillräcklig tid och rätt förutsättningar – både ekonomiskt och praktiskt – att bygga upp och driva utbildning för barn och unga i fängelse. Utbildning är i

sig brottsförebyggande och en av de mest effektiva skyddsfaktorerna mot framtida kriminalitet, missbruk och social utsatthet.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden vill framhålla en grundläggande principiell utgångspunkt: fängelsemiljöer är skapade för vuxna och präglas av disciplin, kontroll, isolering och underordning. De är inte utformade för barns utveckling, lärande eller rehabilitering. Detta måste vara vägledande vid all lagstiftning som rör barn i kriminalvård.

Även om promemorians förslag syftar till att säkerställa barns och ungas rätt till utbildning under frihetsberövande, riskerar förslaget att normalisera en ordning där barn placeras i miljöer som i grunden strider mot barnkonventionens principer om barnets bästa, utveckling och rätt till skydd.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser positivt på ambitionen att stärka barns rätt till utbildning, men vill samtidigt framföra följande principiella medskick till lagstiftaren:

- Utbildning inom fängelse kan aldrig fullt ut kompensera för en miljö som i grunden är olämplig för barn.
- Risken är betydande att reformen bidrar till att normalisera barns vistelse i vuxenanpassade straffmiljöer.
- Barnets bästa bör i högre grad vägleda valet av påföljd och verkställighetsform, inte enbart innehållet under verkställigheten.

Avslutningsvis anser nämnden att regeringen bör tydligare pröva hur barns rätt till utbildning, rehabilitering och utveckling bäst tillgodoses genom alternativ till fängelse, snarare än genom att bygga ut skolstrukturer inom kriminalvårdens ram.

Beslutsunderlag

Bilaga: Kriminalvårdens skolverksamhet för barn och unga

Beredningsansvarig

Cathrin Backman Löfgren, strateg

Yrkanden

Moderaterna, Liberalerna och Miljöpartiet för bifall till tjänsteskrivelsen.

Inga motyrkanden finns.

Tilläggsyrkande

Miljöpartiet för nedanstående tillägg till yttrandet:

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden vill framhålla en grundläggande principiell utgångspunkt: fängelsemiljöer är skapade för vuxna och präglas av disciplin, kontroll, isolering och underordning. De är inte utformade för barns utveckling, lärande eller rehabilitering. Detta måste vara vägledande vid all lagstiftning som rör barn i kriminalvård.

Även om promemorians förslag syftar till att säkerställa barns och ungas rätt till utbildning under frihetsberövande, riskerar förslaget att normalisera en ordning där barn placeras i miljöer som i grunden strider mot barnkonventionens principer om barnets bästa, utveckling och rätt till skydd.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser positivt på ambitionen att stärka barns rätt till utbildning, men vill samtidigt framföra följande principiella medskick till lagstiftaren:

- Utbildning inom fängelse kan aldrig fullt ut kompensera för en miljö som i grunden är olämplig för barn.*
- Risken är betydande att reformen bidrar till att normalisera barns vistelse i vuxenanpassade straffmiljöer.*
- Barnets bästa bör i högre grad vägleda valet av påföljd och verkställighetsform, inte enbart innehållet under verkställigheten.*

Avslutningsvis anser nämnden att regeringen bör tydligare pröva hur barns rätt till utbildning, rehabilitering och utveckling bäst tillgodoses genom alternativ till fängelse, snarare än genom att bygga ut skolstrukturer inom kriminalvårdens ram.

Socialdemokraterna för bifall till Miljöpartiets tilläggsyrkande.

Moderaterna och Liberalerna för avslag till Miljöpartiets tilläggsyrkande.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Ordföranden prövar vidare Miljöpartiets tilläggsyrkande, bifall mot avslag, och finner, efter votering med rösterna 7 mot 4, att nämnden beslutar att bifalla tillägget.

Reservation

Izabel Riedl (M), Johan Lindström (M), Lotta Holmberg (M) och Anders Norqvist (L) till förmån för egna yrkanden.

Beslutet ska skickas till

u.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till

u.gy.remissvar@regeringskansliet.se

Ange dnr U2025/02404 och remissinstans i ämnesraden.

ksdiarium@umea.se, märk ämnesraden med dnr: KS-2025/01182

§ 4

Diariennr: SK-2025/00667

Yttrande om internremiss från kulturnämnden - Umeå kommuns konstpolicy

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar:

- att ställa sig bakom nedanstående yttrande rörande förslag från kulturnämnden avseende Umeå kommuns konstpolicy.
- att ärendet förklaras omedelbart justerat.

Ärendebeskrivning

En konstpolicy är ett styrdokument som beskriver hur en kommun ska arbeta med konst i offentliga miljöer. Den fungerar som en viljeinriktning och ger principer för inköp, placering, underhåll och finansiering av konst. Umeå kommuns konstpolicy har inte reviderats sedan 2018.

En ny konstpolicy har utarbetats av kulturnämnden för att ge vägledning i kommunens arbete med konst och utveckling av Umeå som konststad. Policyn kopplar till demokrati, hållbar tillväxt, stadsplanering, kulturpolitik och Agenda 2030. Syftet är att skapa ökad samsyn, samverkan och förståelse för offentlig konst. I dokumentet betonas det gemensamma ansvaret för att integrera konst i samhällsbyggandet.

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser konstpolicyn som ett viktigt initiativ som tydliggör konstens betydelse för Umeås utveckling och människors livskvalitet. Nämnden ser positivt på hur policyn kan stärka skolans arbete och ge elever bättre möjligheter att möta konst.

Kapitel 5 *Goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar*, lyfter barnkonventionens artikel 31 om barns rätt till vila, fritid och lek och att delta i kulturellt och konstnärligt liv samt vikten av dialog med pedagoger

och förvaltningar. Artiklarna 3 och 12 i barnkonventionen bör även inkluderas i policyn, då de betonar barnets bästa och rätten att uttrycka sin mening. Detta innebär att barns perspektiv ska beaktas och att elever ges möjlighet att påverka kulturutbud- och konststupper, och vara delaktiga vid inköp av konst till skolor och skolgårdar. Nämnden anser att policyn bör förtydliga hur dialog och medskapande med barn och unga ska genomföras för att uppfylla barnkonventionen.

Nämnden ser positivt på att policyn betonar vikten av likvärdighet genom att aktivt nå barn och ungdomar som annars riskerar att stå utanför. Alla elever, oavsett om de går i skola, i stad eller på landsbygd, ska ges samma möjlighet att möta konst. Nämnden anser även att artikel 30 i barnkonventionen, som fastslår barns rätt, om de tillhör en minoritet, till sin kultur och sitt språk, bör förtydligas i policyn.

Nämnden stödjer satsningar som stärker konstpedagogik i undervisning. Att kulturpedagogiska resurser ska ge pedagoger kompetensutveckling och material för att integrera konst i undervisningen och därigenom främja elevers kreativitet och kunskapsutveckling.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ställer sig bakom förslaget till konstpolicy med önskan om tillägg av ovanstående synpunkter. Policyn tydliggör att konst är en demokratisk rättighet och en viktig del av ett hållbart samhälle. Konst bidrar till identitet, trygghet och attraktiva livsmiljöer samt utgör en del av vårt gemensamma kulturarv. Genom att främja mångfald och tillgänglighet kan konsten skapa ett öppet, inkluderande och levande samhälle.

Beslutsunderlag

Bilaga: Konstpolicy remissversion

Beredningsansvarig

Cathrin Backman Löfgren, skolstrateg

Yrkanden

Socialdemokraterna och **Liberalerna** för bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Inga motyrkanden finns.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Beslutet ska skickas till

umea.kultur@umea.se märkt gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens svar på Konstpolicy, dnr KU-2024/00013, senast 30 januari 2026

§ 5

Diariennr: SK-2025/00690

Yttrande om internremiss - Förslag till mobilitetsnorm för Umeå kommun

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar:

- att ställa sig bakom förslag till remissyttrande gällande internremissen *Mobilitetsnorm för Umeå kommun-remissversion 2025-10-24* enligt nedan.
- att ärendet förklaras omedelbart justerat.

Anders Norqvist (L) avstår från att delta i beslutet.

Reservation

Izabel Riedl (M), Johan Lindström (M) och Lotta Holmberg (M) till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har tagit fram ett förslag till Mobilitetsnorm som ersätter den nuvarande Parkeringsnormen.

Normen ska fungera som styrdokument vid detaljplanering, bygglov och exploatering, och syftar till att minska bilanvändningen, effektivisera markanvändningen och främja hållbara resvanor.

Förslaget har tagits fram i samverkan mellan kompetenser från stadsledningskontoret, tekniska nämnden, byggnadsnämnden samt Umeå parkering AB och skickats på internremiss till kommunens nämnder.

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens (GVN) yttrande utgår från nämndens ansvar för gymnasieskola, vuxenutbildning samt arbetsmarknads- och integrationsavdelningen. Därför fokuserar yttrandet

på de delar av normen som berör kommunala verksamheter, medan synpunkter avseende hushåll och bostadsparkering överläts till fastighetsägare och bostadsaktörer.

Nämnden anser att mobilitetsnormens övergripande inriktning ligger i linje med kommunens arbete för ett klimatneutralt Umeå. Nämnden ser samtidigt behov av att vissa delar av normen tydliggörs för att säkerställa en rättssäker och enhetlig tillämpning. Detta gäller inte minst det som anges under rubriken "Uppföljning och revidering", där det framgår att mobilitetsnormen ska följas upp både avseende effekt och efterlevnad. Nämnden bedömer att denna del behöver konkretiseras med tydlig ansvarsfördelning, metod och tidplan.

Tillämpning av parkeringstal vid kommunala verksamheter (tabell 4)

I tabellen framgår att nämndens verksamheter omfattas av krav på "särskild utredning". Nämnden efterfrågar tydliga riktlinjer för vad en sådan utredning ska innehålla, vilka bedömningsgrunder som ska användas samt att kommunen tillhandahåller mallar och vägledande beräkningsunderlag. Detta är nödvändigt för att säkerställa förutsägbarhet, rättssäkerhet och likvärdighet i tillämpningen.

Nämndens verksamheter har särskilda förutsättningar, då gymnasieelever i hög utsträckning är bilburna, inklusive användning av A-traktorer/EPA-traktorer. Detta skapar ett högt tryck på parkeringsytor och försvårar möjligheten att tillgodose personalparkering. Vägledning kring hur elever, deltagare och besökare ska beaktas i beräkningarna skulle därför underlätta tillämpningen. Nämnden vill samtidigt understryka att behovet av god kollektivtrafiktillgänglighet (innefattande såväl närhet till hållplatser som en turtäthet anpassad efter elevvolymerna) inte enbart behöver beaktas vid ny- och ombyggnation, utan även ses över i befintliga utbildningslokaliseringar då brister i detta avseende återkommande uppmärksammas i nämndens verksamheter.

Cykelparkering och barnrättsperspektiv (tabell 9)

För centralt belägna större enheter är normen med 0,6 cykelplatser per elev väl tilltaget då många elever reser med kollektivtrafik. Nämnden vill betona vikten av att cykelparkeringar vid skolor och utbildningslokaler är väderskyddade, yteffektiva och trygga, vilket inte framgår av mobilitetsåtgärderna för verksamheter där endast krav för personalens

cykelparkeringsutformning beskrivs.

Cykelparkeringars faktiska användning är i hög grad beroende av placering och utformning. Detta är även en del av barnrättsperspektivet – barns och ungas rätt till en trygg och säker väg till och från skola.

Övergångsbestämmelser och riktlinjer

Ikraftträdande och eventuella övergångsregler behöver definieras tydligare för att ge verksamheter och fastighetsägare rimliga planeringsförutsättningar vid ny- och ombyggnation, liksom vid ändringar av befintliga ytor.

Synpunkter på mobilitetsåtgärder (bilaga)

Nämnden efterlyser ökad tydlighet kring hur mobilitetsåtgärder ska tillämpas i praktiken. Åtgärderna är omfattande och detaljerat beskrivna, men saknar vägledning kring genomförande, avtalsskrivning och uppföljning. Detta riskerar att skapa osäkerhet, särskilt avseende ansvarsfördelning och administrativ hantering.

- I dokumentet anges att en mobilitetssamordnare kan vara en person hos antingen fastighetsägaren eller hyresgästen. Nämnden bedömer att det behöver tydliggöras att fastighetsägaren bär huvudansvaret för mobilitetsåtgärder och, inom ramen för detta ansvar, kan delegera eller utse uppdrag till hyresgästen.
- Administrationsbörda: Många av åtgärderna kräver omfattande administration och dokumentation. Här bör vägledning tas fram för kommunala verksamheter, exempelvis gemensamma mallar och standardiserade processer.
- Mall för mobilitetsavtal och uppföljning:
Nämnden ser ett behov av en kommungemensam mall för mobilitetsavtal samt tydliga riktlinjer för uppföljning, eventuella sanktioner vid brister och strukturerade rapporteringsrutiner. I beskrivningen av mobilitetsåtgärder framhålls att delar av erbjudandena till individer, exempelvis kollektivtrafikkort, kan klassas som skattepliktiga förmåner. Detta kan i sin tur påverka ekonomiskt utsatta personers rätt till bostadsbidrag eller andra ekonomiska stödformer. Nämnden anser därför att mallar och riktlinjer bör kompletteras med tydlig vägledning om dessa aspekter, så att individer får information om möjliga konsekvenser innan de accepterar ett erbjudande.

- Definitioner: Begreppen "anställd", "nyanställd", "boende" och "nyinflyttad" används olika i dokumentet. Enhetliga definitioner krävs för att säkerställa likvärdig tolkning och tillämpning.

Sammanfattning

Nämnden är positiv till mobilitetsnormens övergripande inriktning och ser dess potential att bidra till ett mer hållbart och tillgängligt Umeå. För att normen ska vara ändamålsenlig för kommunala verksamheter behöver dock riktlinjer, ansvarsfördelning och tillämpning av mobilitetsåtgärder tydliggöras.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Mobilitetsnorm Umeå kommun, remissversion 2025-11-04

Bilaga 2: Beskrivning av mobilitetsåtgärder – Bilaga

Beredningsansvarig

Anna Persson, utbildningsstrateg

Yrkanden

Socialdemokraterna och **Vänsterpartiet** för bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Moderaterna för avslag till tjänsteskrivelsens förslag.

Ändringsyrkande

Moderaterna för att ersätta tjänsteskrivelsens förslag till yttrande med nedanstående:

Nämnden avstyrker förslaget till att införa en mobilitetsnorm. Förslaget innebär färre parkeringsplatser vid nybyggnation till förmån för andra transportsätt än bil. Enligt förslaget kommer en andel av fastighetens "mobilitetsbehov" ordnas genom andra åtgärder än parkeringsplatser för bil, som kallas för "mobilitetsåtgärder". Det kan bland annat handla om att

ordna med bilpool, cykelservicestation eller . Mobilitetsnormen kan resultera i att upp till 40 procent av parkeringarna för boende eller verksamma kommer minskas när nya platser bebyggs.

Förslaget kommer att kraftigt försämra förutsättningarna för dem som är beroende av bilen i vardagen. Redan i dag är det svårt att hitta parkering i Umeå, särskilt i nybyggda områden där både boende och besökare vittnar om stora problem.

Det är positivt om det görs insatser för att underlätta resande med cykel eller kollektivtrafik, men det bör inte genomföras på bekostnad av möjligheten att ha en parkeringsplats för bilen.

I förslaget har man även gjort en förändring gällande acceptabla gångavstånd mellan parkeringsanläggning och målpunkt, jämfört med den nuvarande parkeringsnormen. Enligt mobilitetsnormen kommer ett acceptabelt avstånd att vara längre än idag. När det gäller parkering för bostäder har tidigare 300 m varit acceptabelt, och nu föreslås 400 m.

Syftet med mobilitetsnormen är att minska behovet av egen bil, men problemet är att många inte kan ersätta bilresor med andra resesätt. Alla har inte möjlighet att cykla, gå eller åka kollektivt. Barnfamiljer, äldre, personer med obekväma arbetstider och de som bor utanför kollektivtrafikhöga områden riskerar att drabbas hårt av en sådan förändring. Att göra det svårare att parkera kommer inte att minska behovet av egen bil för de som behöver transportera sig med bil, men det kommer att försvåra vardagen för dessa.

Behovet av bilparkeringar kommer även att öka i framtiden, i takt med att Umeå växer. Det gäller exempelvis i centrumfyrkanten och på platser där det finns många butiker och arbetsplatser, men också i nybyggda området och på platser där byggnationen förtätas.

Sammanfattningsvis anser nämnden att en parkeringsnorm inte kan ersättas av en mobilitetsnorm.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag mot Moderaternas ändringsyrkande och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsens förslag.

Anders Norqvist (L) avstår från att delta i beslutet.

Reservation

Izabel Riedl (M), Johan Lindström (M) och Lotta Holmberg (M) till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till

elin.lindqvist@umea.se, märkt med [KS-2024/00548](#) senast 31 januari

KS-diarium

§ 6

Diariennr: SK-2025/00718

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) - Röda Korset - Samhällsguider - 2026-2027**Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar:

- att godkänna och teckna Idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Röda Korset 2026-2027 avseende samhällsguider för skyddsbehövande från Ukraina i boenden anordnade av Umeå kommun, samt folkbokförda som anvisats till kommunen och inom målgruppen egenbosatta i Umeå kommun enligt bilagt underlag
- att finansiering av Idéburet offentligt partnerskap (IOP) sker via statsbidrag avseende ersättning för kommunens uppdrag att anordna boende för skyddsbehövande från Ukraina med 50%, samt statsbidrag avseende kommunens uppdrag kopplat till bosättningslagen och etableringen med 50%

Ärendebeskrivning

Sedan 2022 har Umeå kommun samverkat med Röda Korset Umeåkretsen kring samhällsguidning för målgruppen skyddsbehövande från Ukraina, både barn och vuxna med tillfälliga uppehållstillstånd och numera även folkbokförda, inom ramen för ett Idéburet offentligt partnerskap (IOP). Arbetet har organiserats på såväl operativ som strategisk nivå och med anställning av samhällsguider som arbetat med individuellt stöd, gruppstöd och samverkan med externa aktörer; exempelvis civilsamhället, myndigheter, kommun och privata aktörer. Samhällsguiderna har främst gett stöd i frågor om vård och omsorg, kontakt med myndigheter, samhällsorientering, boendefrågor, skola och fritid. Partnerskapet har en utgångspunkt i empowerment med ett individuellt fokus. Detta för att skyddsbehövande ska ges förutsättningar att så tidigt som möjligt få ett självständigt och meningsfullt liv i Umeå.

Nuvarande IOP är tidsbegränsad fr o m 2025-03-05 t o m 2026-03-04, med option att efter utvärdering förlängas. Utvärdering har genomförts och beslutats av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden den 17 december 2025. Mot bakgrund av goda resultat av samverkan har en förlängning av överenskommelsen gemensamt utarbetats avseende samhällsguider för skyddsbehövande från Ukraina i boenden anordnade av Umeå kommun, samt folkbokförda som anvisats till kommunen och inom målgruppen egenbosatta i Umeå kommun. Sammantaget planeras det nya IOP att sträcka sig från 2026-03-05 – 2027-03-04 eftersom det är den överblickbara tiden vid överenskommelsens ingång. Inför avslutet 2027 tas ställning till om behov av förlängning finns. En förlängning ska ha föregåtts av att överenskommelsen har utvärderats och genomarbetats på nytt av båda parter. Se bilaga.

Bakgrund

Med anledning av den ryska invasionen i Ukraina 24 februari 2022 aktiverades EU:s massflyktsdirektiv 4 mars 2022. Massflyktsdirektivet har förlängts i omgångar och gäller fram till 4 mars 2027. Vad som händer därefter är i nuläget oklart. Enligt Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) som trädde i kraft 1 juli 2022 får Migrationsverket anvisa en kommun att ordna boendet för personer med uppehållstillstånd med tillfälligt skydd. Kommunerna ges befogenhet att anordna boenden för dessa personer. Under 2024 började nya regler för folkbokföring för personer från Ukraina att gälla, vilka innebär att de kan nu bli folkbokförda redan efter ett år i Sverige. När en person som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet blir folkbokförd, upphör personen att omfattas av LMA. I samband med folkbokföring har personen rätt till bosättning och kan anvisas av Migrationsverket till kommunen enligt Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. De allra flesta folkbokförda som anvisats till Umeå kommun har tidigare varit anvisad enligt LMA, men det förekommer även anvisningar från andra delar av landet.

Beslutsunderlag

Bilaga: Idéburet offentligt partnerskap (IOP) Röda Korset Umeåkretsen och Umeå kommun 2026-2027

Beredningsansvariga

Helén Andersson, verksamhetschef Arbetsmarknad och Integration
Katarina Sjöström, enhetschef

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Beslutet ska skickas till

Helén Andersson, verksamhetschef Arbetsmarknad och Integration

§ 7

Diariennr: SK-2025/00745

Årsberättelse 2025 - GDPR

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att nämnden har tagit del av årsberättelse gällande GDPR för 2025, enligt bilaga.

Ärendebeskrivning

Årsberättelse GDPR, 1 januari - 31 december 2025 redogör för de personuppgiftsincidenter som har inträffat under året samt de åtgärder som har vidtagits för att minimera konsekvenserna och förhindra att liknande incident upprepas.

Vidare beskrivs de prioriterade arbetsområden som arbetats med under 2025 och förvaltningens fortsatta kontinuerliga arbete.

Beslutsunderlag

Bilaga: Årsberättelse GDPR, 1 januari - 31 december 2025

Beredningsansvariga

Sabine Norling, utredare GDPR
Emma Steen, jurist

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 8

Diariernr: SK-2025/00766

Igångsättningsbeslut för riktlinjer för skolskjuts - anpassad gymnasieskola

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar:

- att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till riktlinjer för skolskjuts
anpassad gymnasieskola.
- att återrapport till nämnden sker i februari och att beslut i ärendet fattas
vid sammanträdet i mars.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunens Riktlinje för styrande dokument ska en nulägesanalys göras när ett nytt politiskt styrdokument ska tas fram. Nulägesanalysen ska utreda om det behövs ett styrdokument inom området och ska ligga till grund för ett eventuellt igångsättningsbeslut, vilket fattas av det politiska organ som sedan ska besluta om styrdokumentet.

Bakgrund

Skolskjuts för elever i anpassad gymnasieskola har fram till december 2025 hanterats av handläggare utifrån reglementet för skolskjuts för grundskola och anpassad grundskola från 2012. Det saknas ett tydligt normerande styrdokument som reglerar skolskjuts för den anpassade gymnasieskolan i enlighet med gällande lag och praxis.

Förslaget är därför att förvaltningen får i uppdrag att ta fram ett förslag till ett nytt styrdokument.

Beslutsunderlag

Bilaga: Nulägesanalys riktlinjer för skolskjuts - anpassad gymnasieskola

Beredningsansvarig

Stina Andersson, kanslichef

Tilläggsyrkande

Liberalerna för att till beslutet lägga till att-satsen:

-att återrapport till nämnden sker i samband med sammanträdet i februari och att beslut i ärendet fattas vid sammanträdet i mars.

Inga motyrkanden finns.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag inklusive Liberalernas tilläggsyrkande och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen med tillägg.

§ 9

Diariennr: SK-2026/00007

Delegationsbeslut och anmälningssärenden - GVN januari 2026

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och anmälningssärenden.

Ärendebeskrivning

Inför gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens sammanträde 2026-01-28 redovisas anmälda delegationsbeslut och anmälningssärenden som ska delges nämnden.

Beslutsunderlag

Bilaga: Sammanställning, upprättad vid tidpunkt för kallelsens utskick

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Informationsärenden

§ 10

Diariennr: SK-2026/00006

Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektören informerar

Rekrytering

Rekrytering av ny verksamhetschef för Komvux, Yrkeshögskolan, Maja Beskowgymnasiet och Midgårdsskolan pågår. Den nya chefen ska efterträda Åza Hortell som har gått i pension och där Stina Andersson nu verkar som tillförordnad chef.

Teknikcollege

Teknikcollege är en samverkansplattform där utbildningsanordnare och arbetsliv arbetar tillsammans för att stärka kvaliteten på tekniska utbildningar. Nu pågår under en förstudie med målet att återupprätta en certifierad Teknikcollegeregion i Västerbotten, efter att kommunen tidigare valt att lämna samarbetet.

§ 11

Redovisning UP2-projektet

Information lämnas av Ronnie Eliasson, verksamhetsutvecklare vid Arbetsmarknads- och integrationsenheten och Emil Ottosson Lundberg, lärare vid Midgårdsskolan, båda processledare i UP2-projektet.

§ 12

Diarienum: SK-2026/00006

Rapport från programråd

Rapport avläggs från nedanstående programråd:

RIG-rådet
IMS, introduktionsprogrammet
Fordonsprogrammet
Teknikprogrammet
Samhällsvetarprogrammet
Lärlingsråd
El- och energiprogrammet
Industri tekniska programmet
VVS- och fastighetsprogrammet
Bygg- och anläggningsprogrammet
Naturvetenskapligt program
Vård- och omsorgsprogrammet
Ekonomiprogrammet
Frisör- och stylistprogrammet
Barn- och fritidsprogrammet
Anpassad gymnasieskola

Kvarvarande programråd återkommer för återslaggning vid nästkommande sammanträde.

Därutöver beslutas att föreslagna förändringar i programrådsstrukturen samt följdmässig tillsättning av representation i nyttkomna programråd återkommer som informationsärenden vid nästkommande sammanträde.

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.

Underskrift 1

Namn: PETER VIGREN
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Organisation: Umeå kommun
 Befattning: Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ordförande
 Datum och tid: 2026-01-29 10:03:33 GMT+01:00
 Transaktions-ID: 6b4cdde26cbc42d38b4c9a874e2fa4b7

Underskrift 2

Namn: IZABEL RIEDL
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Datum och tid: 2026-01-29 10:16:44 GMT+01:00
 Transaktions-ID: 3bdb56bcff46479cbbc65a2b07e45d1c

Underskrift 3

Namn: Annelie Holmlund
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Organisation: Utbildningsförvaltningen
 Datum och tid: 2026-01-29 10:20:05 GMT+01:00
 Transaktions-ID: 190182ae98ba4bd69754b7a04b670742

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden den 28/1.. 2026, kl. 9⁰⁰ - 12⁰⁰

Omröstning § 3						Omröstning §			Tid	
Ledamöter	Besl	Övr	Ja	Nej	Avst	Ja	Nej	Avst	Kom	Gick
Peter Vigren (S) ordf.										
Izabel Riedl (M) vice ordf.										
Mariam Salem (MP)										
Beatrice Årebrand (S)										
Karl Larsson (S)										
Rebecka Jakobsson (S)										
Samuel Vestman (S)	—		—							
Karl Modig (V)										
Maja Westling Palmberg (C)	—		—							
Anders Norqvist (L)										
Frida Fröberg (KD)	—		—							
Ersättare										
Lena Richardt (S)										
Jan Lundberg (S)										
Alma Vennberg (S)		—								
Anna-Lisa Rådeström (S)		—								
Sten Persson (S)										
Madelene Nord (M)		—								
Johan Lindström (M)										
Lotta Holmberg (M)										
Daniell Andersson (V)										
Baland Reza (C)		—								
Marika Atlegrim (AP)										

Summa vid omröstning:

7 4

Övriga närvarande

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.

Underskrift 1

Namn: PETER VIGREN
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Organisation: Umeå kommun
 Befattning: Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ordförande
 Datum och tid: 2026-01-29 10:03:33 GMT+01:00
 Transaktions-ID: 6b4cdde26cbc42d38b4c9a874e2fa4b7

Underskrift 2

Namn: IZABEL RIEDL
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Datum och tid: 2026-01-29 10:16:44 GMT+01:00
 Transaktions-ID: 3bdb56bcff46479cbbc65a2b07e45d1c

Underskrift 3

Namn: Annelie Holmlund
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Organisation: Utbildningsförvaltningen
 Datum och tid: 2026-01-29 10:20:05 GMT+01:00
 Transaktions-ID: 190182ae98ba4bd69754b7a04b670742